

SAMOTA

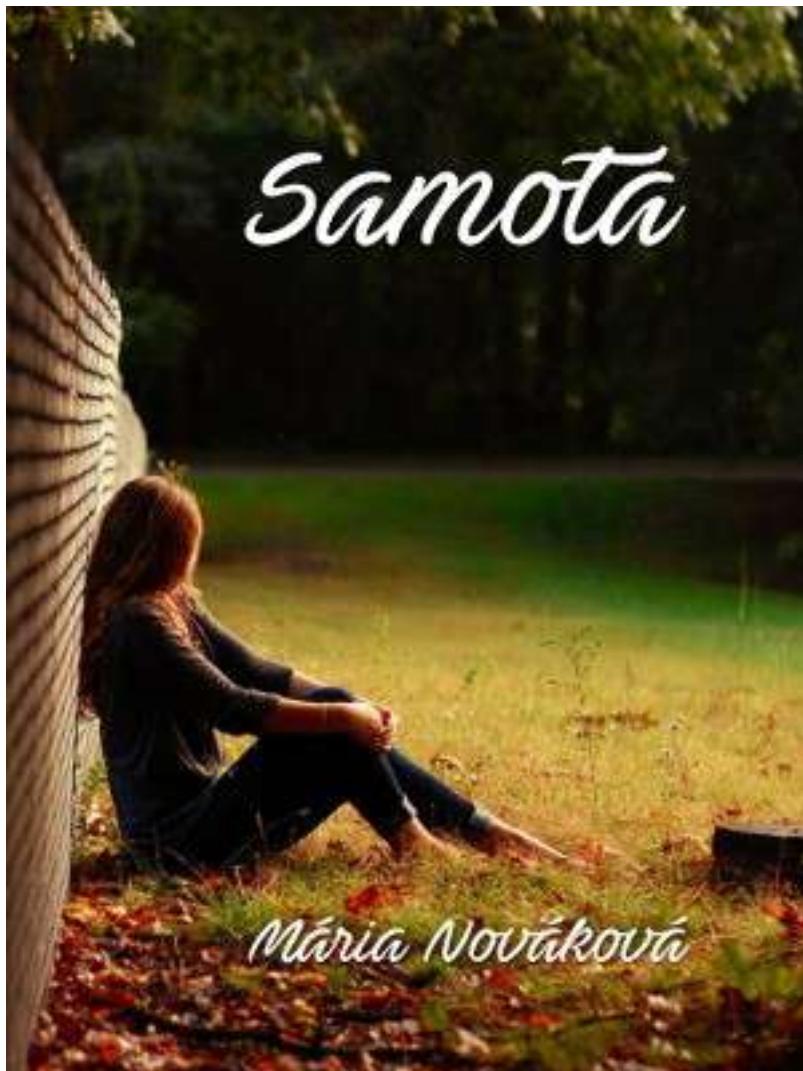
Mária Nováková

Autor	Vydavateľ	Licencia	Vydanie	GKBN
Mária Nováková	Greenie knižnica	CC-BY-NC-ND	Prvé (2016)	010001

O knihe

Na Zemi žije v súčasnosti približne 7,5 miliardy ľudí. Nie je tak problém nájst' iného človeka všade.

Na štadiónoch, v obchodoch, na námestiach a na iných miestach môžete stretnúť priateľov, rodinu, nové lásky či nový dôvod, prečo ísť aj zajtra do práce a niekomu poriadne vynadať. Napriek tomu je čoraz viac ľudí osamelých, uzavretých v svojich malých súkromných kráľovstvách medzi štyrmi stenami. Poznáte ten pocit, keď ste napojený na virtuálnu skutočnosť, ale pritom zažívate skutočnú samotu?

Samota, faloš, vlastenectvo či rasizmus, toto sú hlavné témy najnovšej básnickej zbierky Márie Novákovej. Ponorte sa do veršov, v ktorých sa strieda pesimizmus s realizmom, zatial' čo ten tretí smer, rezervovaný hlavne mladším, čaká na slovo kdesi vonku na daždi.

Obsah

SAMOTA.....	1
O knihe.....	2
Obsah.....	3
Namiesto úvodu.....	4
Samota.....	5
Som kto som.....	6
Kvety z osamelej lúky.....	7
Definícia.....	8
Žena s tvárou anjela.....	9
Slovenská.....	10
Hlava vo veršoch.....	11
Eurové bábiky.....	12
Čierna diera.....	13
Bez stromčeka.....	14
Depresívna súčasnosť.....	15
Tanec dvoch duchov.....	16
Byť iným človekom.....	17
Dni.....	18
O smútku a radosti.....	19
Pánovi.....	20

Namiesto úvodu

Niekedy stačí jedna šálka,
jeden uterák a jeden sen,
jedno tajomstvo a jedna obálka
ale chýba jedno druhé d'akujem.

Samota

Kŕmim samotu slzami človeka,
márne hľadám ostrov v oceáne,
ostáva len moja túžba odveká,
pochopit', čo nám bolo dané.

Zatváram bráničku len za sebou,
jeden pohár postačí dokonale,
aby sa sny neukryli pod posteľou,
aj tie, ktoré sú ako pravda nahé.

Samota nie je len o slovenčine,
viac ako jednotné a množné čísla,
všetko krásne, čo býva na vine,
problémy, do ktorých by som išla.

Aj dnes vyhrala ďalšiu veľkú bitku,
o ovládač od zbytkov samej seba,
komu dať bozk? Kvetu? Nábytku?

Samota býva silná a neposedná.

Bábiky zízajú na tie isté slzy,
už ich ani nehádzem za posteľ,
dlhý zoznam, čo je zlé a čo mrzí,
rýchlo utiekol dôvod na úsmev.

Som kto som

Som dievča? Som žena?

Človek s tvárou ducha.

Láska mlčí, je u mňa nemá,
dotýka sa ma realita krutá.

Žijem bez korenia života,
abstinujem od chýbania,
ako zablúdená nota,
melódia tichého sklamania.

Vidím tiene na pochode,
ako besné čiarové kódy,
žiadne slová o slobode,
každý chce v zime jahody.

Krčím plecom nad osudom,
aj ten raz padne únavou,
neverím, že zrazu nie som,
poslednou a podradnou.

V zrkadle ten istý obrázok,
akceptujem, že iný nebude,
tykám škaredým káčatkám,
ktoré hádžu skaly do labute.

Kvety z osamelej lúky

Rátam kvety z osamelej lúky,
voniacej po túžbe milencov,
pre odvrhnutú lásku z druhej ruky,
jemný dotyk od boxerov.

Nepoznám slovo plná náruč,
miesto na ďalší sa nájde hned',
nový kvet a jeho váhu odhadnúť,
koľko ich je? Nepoznám odpoved'.

Zaklopem na dvere prvého domu,
vymením nové kvetiny za vázy,
nečakám peniaze alebo poklonu,
len reťaz citov, ktoré neustrážim.

Nečudujem sa nepochopeniam,
nerozumiem ani odrazu v zrkadle,
žijem, napriek všetkým zraneniam,
krváca srdce, teraz obradne.

Raz zoberiem so sebou posledný,
zabudnem na jeho pevné korene,
zvädne mi v rukách, nepotrebný,
kto si naň potom spomenie?

Definícia

Láska je stav bez tiaže,
ktorý funguje aj na Zemi,
rada nenávist' zakáže,
hovoria o nej nemí.

Pomaly sa ponáhľajú,
nech mešká posledný vlak,
vtáčatá, ktoré nepoznajú,
z výšky a neznáma strach.

Láska je slovo v krížovke,
bláznovstvo mladých na päť,
pomôcky netreba, všetko OK,
cestu k druhému vieš naspamäť.

Raz sa nezmestíme do tabuliek,
prestanú platiť sily dostredivé,
na to možno nenájdeme liek,
ani ked' potrápime bunky sivé.

Neurologicko chemické procesy,
vďaka nim nervy občas v pokoji,
alebo v bürke, ked' tu nie si,
chémia, ktorá srdce zahojí.

Žena s tvárou anjela

Žena s tvárou anjela,

ktorý je pánom v pekle,

túži, aj keď má priveľa,

nikdy nebude v klietke.

Sila hlúpych slov a trápení,

ktoré znesie niekto iný,

nevadí, že ju nik nezmení,

ona vie rozdávať modriny.

Až udrie na srdce kladivom,

tak sa neboj, nie si jediný,

nemôžeš dať stopku snom,

ani rok čakať na prázdniny.

Ked' príde jej falošná láska,

nebudeš vedieť smer vetra,

ani prečo každá žila praská,

ked' aj teba pod stôl zamietla.

Raz pochopíš tú tvár anjela,

ktorá sa ti otočí každý deň,

pre lásku, ktorá sa preposiela,

narazí do múrov. Verte mi, viem.

Slovenská

Všetci stále nadávajú,
že sú všetci rovnakí,
akú potom šancu majú,
sklíznuť z blata do mláky?

Závidíme si aj klamstvo,
kto dnes viac zabudol žiť,
povieme aj pravdu, za sto,
nech sa dá na to pripit'.

Nevieme podávať ruky,
ružové okuliare zmizli,
ku svetu sme radi hluchí,
svet, v ktorom sa nemyslí.

Bojujeme za rýchly net,
čo nás je po čistej vode,
stále všetko chceme hned',
čo nás vlastne po slobode?

Zakývame si vlajočkami,
zdvihneme svoje pivo hore,
srdce nemáme, čo už s nami,
sami pred sebou na pozore.

Hlava vo veršoch

Mám hlavu vo veršoch,
srdce pláva v kalendári,
bolí ma bolest' nôh,
aj to, že svet je malý.

Hľadám krásne metafory,
tričko od snov spotené,
klopem Diablovi, či otvorí,
dúfam, že si spomenie.

Ked' padali maličké hviezdy,
našej malej predstavivosti,
hlľadáme zámená v piesni,
ja tie moje, ktoré zas ty?

Zrazu hlava v kalendári,
pre verše mi srdce netlčie,
odišiel večný hlad uznaní,
ostávajú len myšlienky vlčie.

Mám prázdro medzi riadkami,
modlím sa k prázdnote myслe,
viem, že si tam niekde schovaný,
kedysi dávno si ty na mňa myслel.

Eurové bábiky

Pozerám sa na bábiky,
ktoré si nemôžem dovoliť,
na baterky či do elektriky,
nech dookola niečo hovorí.

Žiadne myšlienky o láske,
načo, to sa dnes nepredáva,
skôr prázdro v novej maske,
ktorá verzia dobre obstála?

Láska sa dnes ráta na eurá,
začína niekde pri stovkách,
hlavne nech kurz nenabúra,
v zatočených bankovkách.

Eurá bez dvoch centov,
teda bez teba a mňa,
neprešiel limit, zmeň to!
Inak nemáš prístup do sna.

Bábiky ostro pozerajú na mňa,
nechápu, čo to znova chcem,
a ja odchádzam, stará dáma,
mysliet' si svoje ešte smiem?

Čierna diera

Mám v hlave čiernu dieru,
ktorá neustále hľaduje,
zožrala zážitky, veru,
ale aj tak ju nenaduje.

Mám si zapamätať bozky,
jeden z júla, druhý tiež,
vtedy si bol iný, ostrý,
dnes s tebou nie je reč.

Pomenujem tú čiernu dieru,
vie o tebe oveľa viac, ako ja,
s ktorou si na druhom brehu?
Kde je tvoja láska, doslova?

Pohádali sme sa o dovolenke,
nemôžu za to hory a kopce,
len twoje sny o plnej peňaženke,
a moje city, roztrhané na franforce.

Mám v hlave čiernu dieru,
a vraj si robím ľažkú hlavu.
prehľadla holubicu mieru,
milú, ale veľmi málo bravú.

Bez stromčeka

Tieto Vianoce sú iné,
o to viac si ich vážim,
nemám nohu na plynne,
smútím a mám za čím.

Nielen za čím, oveľa viac,
pozdravujem do nebíčka,
stromček nemám, iba plač,
lebo tu nie je moja mamička.

Nepotrebujem stromčeky,
jedna sviečka mi postačí,
zahreje, aj keď nie na veky,
viac ako fotka pri koláči.

Rozbalujem dar Ježiška,
aj tak na neho neverím,
poteší však moje líčka,
ked' sa trochu zdôverím.

Viacej ako po ozdobách,
pozerám na staré albumy,
nevidím samotu a strach,
len lásku, ktorú dodajú mi.

Depresívna súčasnosť'

Pozerám sa z rána na holuby,
usilovne skúmajú majú špaky,
homo debilis, človek hlúpy,
malé srdce a veľké mindráky.

Nemám na hlave okná do duše,
len oči smutné a červené,
pasívne, tiché, ako od hrdze,
každým dňom viac sú zhrozené.

Machuľa v zrkadle, spomienky odišli,
už som veľká, zodpovedná a zrelá,
hlúpejšia od osla, bojím sa myši,
cítim sa ako bez nástrojov kapela.

Raz budem iná, hovorím zo zvyku,
iný zvyk mi vkladá nikotín do žíl,
idem k môjmu vlastnému pomníku,
aby ten zvyšok môjho ja ožil?

Len ja a Che Guevara na tričku,
všetky dnešky idú na zajtra,
ani malíček nemám v malíčku,
som v sedme. Tá zbytočná karta.

Tanec dvoch duchov

Tanec dvoch duchov,
tancujú stále spolu,
žiadna facka rukou,
kto komu nosí smolu?

Dve rovnaké farby,
spestrujú iné pohyby,
jeden sa stále hanbí,
druhý by išiel na ryby.

Majú jeden druhého,
medzi nimi nie je múr,
ked' ide do tuhého,
ak mrzneš, tak sa pritúl'.

Nezavadzajú si navzájom,
nevadí, že vidia do seba,
svet môžu nazývať rajom,
vraj ľúbit' je ľudská potreba.

Pretancujú spolu celé noci,
aj pod lampou býva tma,
takí celkom priehľadní cvoci,
bát' sa duchov? To nevedia.

Byt' iným človekom

Nechráni, má plné gate,
vo vreckách dve dýky,
myslenie má na špagáte,
s mozgom žiadne prieniky.

Dohody sa všetky rušia,
čierne na bielom ohnedne,
darmo udierať do vankúša,
ked' bude na tom život biedne.

Nasleduje výlov ľudskosti,
ako v lete na sánkach,
nejde to? Tak to nazlostí,
hlľadá rovník v Polárkach.

Ľudia odsúdia zbabelosť,
nič to, im nepatrí svet,
do hĺbky, až celkom na kost',
kto bude komu rozumiet?

Niekedy netreba veľké činy,
prepnúť hlavu z OFF na ON,
dať nenávisti prázdniny,
byť na chvíľu iným človekom.

Dni

Sú dni, keď sama vláčim stoly,
nikto sa ma na chrbát nepýta,
pomocné ruky? Je tu, niektorý?
Koho odtiahnem od koryta?

Dni schované v uzavrení,
za oknom mi kýva Beznádej,
ani tá neverí, že sa zmením,
mám sa vlastne? Je mi hej?

Ak si sama poradím so svetom,
všetko sa mi zdá zbytočné,
sama zajedám pôst mäsom,
mám titul, strašidlo polnočné.

Cítim sa byť vládkyňou stien,
tých štyroch, okolo mojej hlavy,
kráľovná všetkého čo smiem,
takže nič. To mi nevadí.

Opakujem po starých rodičoch,
ako som anjel z modrého nebíčka,
bez krídel a v duši mám blok,
som sama. A pred sebou maličká.

O smútku a radosti

O radost' sa musíš podeliť,
smútiť môžeš celkom sám,
a ty, človek dospelý,
dnes ti silno zatlieskam.

Šťastný a ten bez viny,
netrápia sa pre málo,
o smútku cez prázdniny,
radost'. Čo z nej ostalo?

Utekáš domov od domova,
spomínať na prítomný čas,
príde ďalšia spomienka, nová,
i ostatným ju pozliepaš.

Nemáš s kým zdieľať radosti,
smútku má každý zásoby,
nechcú ho, tak to nazlostí,
odmietnutie, to sa nerobí.

Až t'a odmietne zrkadlo,
aj denníček odíde preč,
samota bude hrad môj,
a ty, radost', mizni! Heš!

Pánovi

Ak všetkom na svete stvoril pán,
tak mu môžem gratulovať,
možno je to jeho tajný plán,
s tou láskou nech sa ide schovať.

Bola som učená veriť bez dôkazov,
mat' dôveru vo veci neskutočné.
Čo mám robiť? Podporovať bláznov?
Alebo sa mám zastaviť u očnej?

Nevidím dôvod veriť v prázdroj,
v jednu pravdu a zároveň lož,
otroctvo so stužkou krásnou,
spomínať srdce a myslieť na nôž.

Čoraz viac neverím na rozprávky,
vodu na víno nikto nezmení,
nechcem život prehratej stávky,
mám vieru, že s ňou sme stratení.

Až mi začnú hovoriť o bohu,
je jedno ktorom, nerozlišujem,
poviem nadarmo nech idú z domu,
sväté bude to, čomu dôverujem.